

Алакозова Поліна (Україна)

аспірантка кафедри стратегії підприємств
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
Alakozova.polina@bk.ru

УКРАЇНСЬКІ ОСВІТНІ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМИ

Alakozova Polina (Ukraine)

UKRAINIAN ONLINE PLATFORMS FOR EDUCATIONS

and similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetma

хвилину, питання про отримання онлайн-освіти стає дуже актуальним. Ще 20 років тому бажання отримати освіту «не виходячи з дому» здавалося нездійсненним. Зараз багато хто, навіть найпрестижніші університети, стали використовувати системи онлайн-навчання.

Мета статті — простежити етапи розвитку українських освітніх онлайн-платформ; описати «механізм» їх функціонування; проаналізувати досвід впровадження освітніх платформ в Україні та намітити можливі напрямки розвитку цього освітнього сегменту.

Виклад результатів дослідження. Коли мова йде про класичну освіту, в голові виникають класичні образи університету; викладача, що читає лекції; семінари; колоквиуми; лабораторні роботи; бібліотеки і так далі. Це стандартний опис системи, існуючий вже протягом століть. Але в останні 20—25 років стали з'являтися інші, відмінні від класичного, способи отримання освіти. Перевагою дистанційного навчання є те, що воно допомагає вдосконалити освіту, а головне — зробити її доступною для кожного, незалежно від місця проживання, віку, достатку і стану здоров'я [1].

Онлайн — освіта розвивається стрімко в самих різних напрямках. Спочатку вона була представлена у вигляді записів лекцій професорів, які розміщувалися на сайтах університетів, або електронної версії підручника. Другим етапом було отримання можливості онлайн-перевірки знань студентів за допомогою тестів multiple choicet. Усі ці ресурси спочатку були доступні тільки для студентів певних ВНЗ. Третій етап включив у себе відкриття онлайн-курсів, доступ до яких відкривався для будь-якого бажуючого.

В Україні ще немає багатого досвіду впровадження онлайн-курсів. Дистанційне та змішане навчання почало впроваджувати-

ся відносно недавно. Воно має на увазі, що частина знань студент отримує за допомогою Інтернету, але присутність на семінарах і іспитах у більшості випадків необхідна. Елементи дистанційного за змішаного навчання присутні в програмах заочної та денної форми навчання різних ВНЗ як у столиці, так і на периферії. В даний час більшість програм орієнтовано на платну форму отримання доступу до інформації, і як наслідок, не можуть претендувати на широке охоплення аудиторії. Серед українських проєктів можна виділити такі основні групи онлайн-платформ:

- Бібліотеки навчального відео;
- Онлайн-освітні програми;
- Платформи для надання окремих онлайн-курсів.

Особливою популярністю користуються МООС — курси (massive open online course). Вони є відкритими для всіх бажаючих. Як правило вони охоплюють велику аудиторію учасників. МООС — це сама сучасна освітня платформа. Головним принципом її створення був задум «освіти, доступної кожному». МООС-курси передбачають різну цільову аудиторію, орієнтовану як на людей з вищою освітою, так і для зовсім новачків [2].

Іншим освітнім онлайн-проєктом, що закріпився в лідерах, є Coursera. Він був заснований професорами Стенфордського університету Ендрю Ином і Дафной Келлер. Проєкт складається з набору навчальних курсів найвідоміших навчальних закладів світу. Він має на увазі відмінне володіння англійським, оскільки основна частина інформації представлена англійською мовою. На Coursera викладені лекції в доступній для розуміння формі. У цьому одна з причин такої популярності Coursera. У даний час Coursera включає в себе курси, перекладені на українську мову. У цьому заслуга Фонду Пінчука та Bionic University [3].

Спроби представити аналоги цього освітнього порталу здійснювалися кілька разів. У 2013 році Київський університет ім. Тараса Шевченка запустив проєкт онлайн-навчання студентів. На момент запуску на сайті був доступний курс «Бренд-менеджменту». Згодом ресурс не отримав розвитку і на даний момент не функціонує.

Україна активно розвиває проєкт онлайн-підготовки учнів до незалежного зовнішнього тестування (ЗНО). Велика ймовірність, що саме вони в майбутньому виявлять інтерес до Coursera-курсів [4]. Сайти пропонують онлайн-підготовку до тестування — як платну, так і безкоштовну, серед них — спеціальний розділ на сайті «Яндекс».

Наприкінці 2014 року стартував новий проєкт, який у найближчому майбутньому може стати головним конкурентом для

Coursera — сервіс Prometheus. Його засновники — молоді українські вчені — Іван Пріматченко, аспірант Київського національного університету імені Т. Шевченка та Олексій Молчановський, викладач «Київського політехнічного інституту». Незважаючи на те, що проєкт створений зовсім недавно, він уже встиг привернути до себе увагу десятка тисяч українців. За словами творців Prometheus, «...серед слухачів лекцій — жителі різних українських міст, студенти різних вікових категорій — від випускників шкіл до людей середніх років».

В основу створення даного проєкту був покладений досвід Гарвардського університету, Масачусетського технологічного інституту США, який показав, що «...масовий онлайн-курс частково заміняє лекції, типові завдання замінюються інтерактивними в мережі, запитання студентів обговорюються на форумах, однак викладачі проводять також і семінари, які не можна перенести в інтернет, фінальний контроль студентів також проводиться під час реальної присутності. І це дозволяє підвищити ефективність освіти більш, ніж на третину [5].

Проєкт складається з онлайн-курсів викладачів університету ім. Тараса Шевченка, КПІ та «Києво-Могилянської академії», а також університету Торонто. Великою популярністю користуються курси «Фінансового менеджменту», «Історії України», «Основи програмування», «Розробка і аналіз алгоритмів» і кілька інших. Даний ресурс включає також підрозділ підготовки до ЗНО, з самими останніми версіями завдань. Лекторами програм є викладачі провідних українських ВНЗ.

На жаль, в Україні досі не створено проєкту, які вже став заміною Coursera. Цьому багато в чому сприяє нестабільна обстановка як у політичній, так і в економічній сферах. Створення проєктів вимагає багато часу і зусиль, а також поряд з ентузіазмом вимагає залучення величезних коштів. Але зараз молода, активна аудиторія усвідомлює необхідність створення таких проєктів, можливо завдяки підтримці інвесторів, так як без постійного навчання не можна добитися успіху ні в житті, ні в кар'єрі.

З урахуванням викладеного, вважаємо за можливе констатувати, що глобальна мета для України — встати в один ряд з провідними лідерами онлайн-освіти. Для цього необхідно розвиватися в таких напрямках:

— дуже важливо наздогнати згаяний час і почати генерувати свій освітній контент. В іншому випадку є ризик втратити перспективних студентів, які віддадуть перевагу західній освіті;

— найбільші ВНЗ повинні займатися відкриттям своїх власних проєктів (на зразок Coursera) і відпрацювати технологію масового дистанційного навчання;

— слід створити медіатеку при ВНЗ. Якісний контент буде сприяти просуванню бренду ВНЗ і приверне нових студентів. У деякій мірі він сприятиме підвищенню якості освіти (як мотивуючий фактор). Відкривати проєкти з дистанційного онлайн-навчання необхідно тільки після створення хорошої якісної медіатеки;

— освітня програма повинна бути адаптована для дистанційного навчання;

— так як захистити контент практично неможливо, необхідно самостійно розміщувати його на якомога більшій кількості майданчиків [6].

Онлайн-освіта дозволяє отримати доступ до величезної бази знань, спілкуватися з кращими викладачами світу, не відходячи від робочого місця. Для будь-якої людини, яка по-справжньому хоче чомусь навчитися, це шанс, яким вона просто зобов'язана скористатися. У даний час, коли економічна і політична ситуація дуже стрімко змінюється, людина змушена до неї пристосовуватися. Саме ресурси дистанційної освіти дозволять людям швидко освоїти нові спеціальності, пізнати нові сфери діяльності. Завдяки цьому ринок праці стане гнучкішим, до економічного розвитку зможуть долучитися люди, яким раніше це було недоступно.

Список використаних джерел

1. Ніца О. Онлайн-освіта: платформи, системи та бачення [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://te-st.ru/2013/02/01/online-education/>

2. Популярні платформи онлайн-курсів [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Освіта.ua — Режим доступу: http://ru.osvita.ua/abroad/higher_school/distance-learning/37601/

3. На Coursera стартував курс з українським перекладом [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Освіта.ua — Режим доступу: http://ru.osvita.ua/abroad/higher_school/distance-learning/37257/

4. Благодетєлева-Вовк С. Л. Освіта, наука та інновації як головний драйвер модернізації [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Освіта.ua — Режим доступу: http://osvita.ua/vnz/high_school/46261/

5. Soft Skills: «М'які навички» твердого характеру. Deutsche welle / Навчання і кар'єра, 09.12.2009. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.DW-WORLD.DE>

6. *Болотова Х.* Prometheus: як онлайн-освіта впливає на світову економіку» [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Фінансовий портал Мінфін — Режим доступу: <http://minfin.com.ua/2015/02/20/6119716/>

Тези розміщено за посиланням:

<http://goo.gl/CwBVbv>

Гребешков Алексей (Україна)

к.э.н., доцент кафедры стратегии предприятий,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
grebeshkov@kneu.edu.ua

ОПЫТ РАЗРАБОТКИ КОММЕРЧЕСКИХ МАССОВЫХ КУРСОВ НА ПЛАТФОРМАХ UDEMY И SKILLFEED

Grebeskov Alex (Ukraine)

EXPERIENCE IN COMMERCIAL MASS ONLINE COURSES DEVELOPMENT ON UDEMY AND SKILLFEED PLATFORMS

На сегодняшний день в Украине все острее стоит вопрос оплаты труда в сфере образования и науки. Отечественные ученые-экономисты и преподаватели экономических дисциплин, имея высокий уровень квалификации, большой практический опыт реализации бизнес-проектов в качестве консультантов и понимание реалий современного бизнеса, тем не менее часто вынуждены довольствоваться достаточно низкой заработной платой преподавателя университета. Кроме этого, с конца 2014 года ввиду глубокого экономического кризиса, и эта скромная оплата постоянно находится под риском сокращения.